

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

ATZINUMS
pārbaudes lietā Nr. 2026-38-13F,27O
Rīgā

03.06.2026.

Nr. 6-6/31

[Personai A]
[e-pasta adrese]

Valsts vides dienestam
pasts@vvd.gov.lv

Par informācijas sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma procesā

Tiesībsardze ir izskatījusi pārbaudes lietu Nr. 2026-38-13F,27O, kura ierosināta, pamatojoties uz [personas A] (turpmāk – Iesniedzēja) 2026. gada 18. janvāra iesniegumiem (reģ. Tiesībsarga birojā 19.01.2026. ar Nr. 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219¹) un 2026. gada 21. janvāra iesniegumiem (reģ. Tiesībsarga birojā 21.01.2026. ar Nr. 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263²), turpmāk visi kopā – Iesniegumi, par Valsts vides dienesta (turpmāk - Dienests) rīcību un iespējamiem pārkāpumiem, kuri vienlaikus adresēti arī Dienestam un Klimata un enerģētikas ministrijai. Pārbaudes lietas mērķis bija pārlicināties, vai attiecīgās iestādes darbībā netiek pārkāpts labas pārvaldības princips un ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) normatīvais regulējums.

Saskaņā ar Tiesībsarga likumu tiesībsardze izvērtē, vai valsts pārvaldes iestādes rīcība atbilst civiltiesībām un labas pārvaldības principam, taču tiesībsardze nepārskata IVN saturu pēc būtības un nevar aizstāt kompetento iestādi tehnisku izvērtējumu veikšanā. Ņemot vērā, ka tiesībsardzes kompetencē esošā jautājuma ietvaros visos Iesniegumos norādīts uz vienotu problēmu – iestādes atbildes nesniegšana, Tiesībsarga birojā tie apvienoti vienā lietvedībā un ierosināta viena pārbaudes lieta.

---

¹ Iesniedzējas piešķirtie Nr. P2026/1; P2026/2; P2026/3; P2026/4; P2026/5; P2026/6; P2026/9; P2026/10; P2026/11.

² Iesniedzējas piešķirtie Nr. P2026/12; P2026/13; P2026/14; P2026/15; P2026/16; P2026/17; P2026/18; P2026/19; P2026/20; P2026/21.

Iesniegumos pausta neapmierinātība par Dienesta 2025.gada 22.decembra sniegto atbildi uz iesniedzējas 2025.gada 12. oktobra iesniegumu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja elektrostacijas "Prīkuļi" un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Preiļu novada Saunas pagastā.

Tiesībsarga birojs, ievērojot nepieciešamību noskaidrot abu iesaistīto pušu viedokļus un nolūkā iegūt informāciju par tiesiski nozīmīgiem faktiskajiem apstākļiem, vērsās Dienestā ar 2026.gada 19. februāra vēstuli Nr. 6-1/131 "Par iesniegumiem saistībā ar Valsts vides dienesta rīcību". Ar 2026.gada 17. marta vēstuli Nr. 2.3/CS/812/2026 "Par Valsts vides dienesta rīcību ar [personas A] iesniegumiem", iestāde ir sniegusi savu skaidrojumu par iesniegumos minētajiem apstākļiem, kā arī pievienojusi virkni dokumentu.

Ievērojot visu iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz tiesiski nozīmīgajiem faktiskajiem apstākļiem, piemērojamajiem tiesību principiem un normām, pārbaudes lietas ietvaros jāvērs uzmanība uz turpmāk secīgi izklāstīto.

[1] Tiesiskie un faktiskie apstākļi

[1.1] Iesniedzēja vērsusi tiesībsardzes uzmanību uz to, ka 2025.gada 22.decembrī tika saņemta atbilde uz 2025.gada 12.oktobra iesniegumu, kas adresēts Dienestam un 2025.gada 12.oktobrī, kurā lūgts sniegt informāciju un skaidrojumu attiecībā uz plānoto VES Prīkuļi (Preiļu novads) Ietekmes uz vidi novērtējumu un tā kvalitāti. Iepazīstoties ar sniegto atbildi, Iesniedzēja konstatējusi, ka atbilde un skaidrojums sniegts tikai 3 jautājumiem no 31 uzdotā jautājuma. Tāpēc Iesniedzēja atkārtoti Dienestā vērsās 2026. gada 18. un 21. janvārī kopumā ar 21 iesniegumu, lūdzot sniegt rakstisku atbildi un skaidrot Dienesta nostāju par katru attiecīgo jautājumu atsevišķi.

[1.2] Dienests paskaidrojumos tiesībsardzei norāda, ka atbildi uz Iesniedzējas 2025. gada 12. oktobra iesniegumu sniedza 2025. gada 21. novembrī ar vēstuli Nr.2.29/AP/10374/2025, bet 2025. gada 22. decembrī nosūtīja Lēmumu Nr. 11.17/AP/11400/2025 "Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA "Enery Latvia" paredzētās darbības - vēja parka "Prīkuļi" un tā saistītās infrastruktūras būvniecības - Ietekmes uz vidi ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā".

[1.3] Dienests paskaidro, ka atbildes sniegšanas brīdī (2025.gada 21.novembrī) Ziņojums Dienestā vēl nebija iesniegts un tā izvērtēšana vēl nebija uzsākta, līdz ar to Dienests vēl nebija iepazinies ar Ziņojuma saturu un pēc būtības nevarēja sniegt atbildi Iesniedzējai. 2025. gada 21. novembrī Dienests atbildi sniedza atbilstoši projekta stadijai un Dienesta rīcībā esošajai informācijai. Atbilstoši

normatīvajos aktos noteiktajai IVN procedūrai, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”³ 17. pantam un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 50. punktam lerosinātājai Ziņojumu Dienestā jāiesniedz pēc Ziņojuma apspriešanas. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 48. un 49. punktam, lerosinātājai, jāizvērtē sabiedrības un citu institūciju iesniegtos priekšlikumus un sabiedriskās apspriešanas rezultātus un jāprecizē ziņojumu. lerosinātājai Ziņojumā jāietver pārskatu par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem. Pārskatā par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem ietver: veikto sabiedrības līdzdalības pasākumu sarakstu, publikāciju un paziņojumu kopijas, informāciju par iesniegtajiem sabiedrības priekšlikumiem, norādot, kā iesniegtie priekšlikumi ir ņemti vērā, vai arī norādot konkrētus argumentus, ja priekšlikumi nav ņemti vērā. Ņemot vērā iepriekš minēto Dienests nevarot pēc būtības atbildēt uz iedzīvotāju priekšlikumiem pirms atzinuma izdošanas, jo Ziņojumu vēl nav izvērtējis. Dienests vērtē sabiedrības priekšlikumus izdodot atzinumu un nepieciešamības gadījumā pieprasa lerosinātājai papildu informāciju⁴ vai nodod Ziņojumu pārstrādāt, ja tas neatbilst programmai, normatīvo aktu prasībām vai nav ņemti vērā kompetentās institūcijas rakstveida priekšlikumi attiecībā uz ziņojumu⁵.

[1.3] Izstrādātāja Ziņojumu iesniedza Dienestā ar 2025. gada 1. decembra vēstuli Nr. b/n “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu atzinuma saņemšanai”⁶. Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem sniegts Ziņojuma 13.-15. pielikumā.⁷

[1.4] Dienests uz Iesniedzējas vēstulēm un iesniegumiem ir reaģējis vairākkārt. Sniegto atbilžu un lēmuma hronoloģija:

Iesniegšanas datums	Dienesta atbildes datums un dokumenta veids	Satura skaidrojums
12.10.2025.	21.11.2025. (Vēstule Nr. 2.29/AP/10374/2025)	Sākotnējā atbilde sniegta atbilstoši rīcībā esošajai informācijai.

³ Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Latvijas Vēstnesis, 322/325, 30.10.1998. Pieņemts: 14.10.1998.

⁴ Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta otrā un trešā daļa.

⁵ Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta ceturtdā daļa.

⁶ Dienestā reģistrēta 02.12.2025. ar reģistrācijas Nr. 11830/AP/2025.

⁷ Vēja elektrostaciju parka “Prikuļi” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Preiļu novada Saunas pagastā Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija iesniegšanai VVD; Pieejams:

<https://environment.lv/lv/aktualitates/sabiedriskas-apspriesanas/pazinojums-par-ivn-zinojuma-iesniegsanu-valsts-vides-dienesta-atzinuma-sanemsanai-veja-elektrostaciju-parka-prikuli-un-ta-saistitas-infrastruktur-as-buvnieciba-preilu-novada-saunas-pagasta.html> (skatīts 01.06.2026.)

Iesniegšanas datums	Dienesta atbildes datums un dokumenta veids	Satura skaidrojums
	22.12.2025. (Lēmums Nr. 11.17/AP/11400/2025)	Lēmums pieņemts par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu apspriešanā.
18. un 21.01.2026. (kopā 21 iesniegums)	25.02.2026. (Vēstule Nr. 2.29/AP/1886/2026)	Atbilde uz atkārtotiem iesniegumiem sniegta viena mēneša un 4 dienu laikā.
10.03.2026. (Informācijas pieprasījums)	16.03.2026. (Vēstule Nr. 2.29/AP/2576/2026)	Ātra reakcija (6 dienu laikā), sniedzot pieprasīto informāciju atbilstoši iesnieguma likuma grozījumos noteiktajam.

[1.5] Tiesībsardze iepazīsinies ar Dienesta skaidrojuma pielikumā pievienotiem šādiem dokumentiem:

- Iesniedzējas 12.10.2025. iesniegumu Nr. b/n "Par ietekmes uz vidi novērtējumu VES "Prīkuļi" un tā saistītās infrastruktūras būvniecību Preiļu novada Saunas pagastā ieceres kvalitāti un pieprasījumu to atcelt un pārstrādāt";
- Dienesta 21.11.2025. vēstule Nr. 2.29/AP/10374/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
- 22.12.2025. Lēmums Nr. 11.17/AP/11400/2025 Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA "Enerj Latvia" paredzētās darbības - vēja parka "Prīkuļi" un tā saistītās infrastruktūras būvniecības - ietekmes uz vidi ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā;
- Dienesta 25.02.2026. vēstule Nr. 2.29/AP/1886/2026 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
- Iesniedzējas 10.03.2026. vēstule Nr. b/n "Informācijas pieprasījums";
- Dienesta 16.03.2026. vēstule Nr. 2.29/AP/2576/2026 "Par informācijas pieprasījumu par trokšņa ietekmes vērtēšanu".

[2] Tiesībsardzes vērtējums

[2.1] Tiesībsarga likuma mērķis, ievērojot tā 1. pantā ietvertos noteikumus, ir veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un atbilstoši labas pārvaldības principam. Minētā likuma 11. pants noteic tiesībsarga funkcijas, kuru vidū ir noteikta funkcija izvērtēt un veicināt labas pārvaldības principa ievērošanu valsts pārvaldē, kā arī funkcija atklāt

trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu.

[2.2] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā daļa tieši noteic, ka: "Valsts pārvalde savā darbībā ievēro labas pārvaldības principu. Tas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses."⁸

[2.3] Kā norādījusi Satversmes tiesa, tad: "Labas pārvaldības princips, kas izriet no Satversmes 1. panta, ietver arī taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu cilvēktiesības."⁹ Valstij atbilstoši labas pārvaldības principam ir pienākums uzlabot pārvaldes kārtību un organizēt to pēc iespējas efektīvāk. Tas veicams ikviena sabiedrības locekļa labklājības interesēs.¹⁰

[2.4] Arī starptautiskajos cilvēktiesību standartos ir norādīts, ka labas pārvaldības ("good governance") pamatā ir caurskatāmība, atbildība, atskaitītāšanās un līdzdalība.¹¹

[2.5] Tiesībsarga birojs viennozīmīgi piekrīt iesniedzēja viedoklim, ka IVN process pats par sevi ir instruments sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai. Ja sabiedrības iesniegtie jautājumi netiek izvērtēti vai uz tiem netiek sniegta motivēta atbilde, var tikt apdraudēta efektīvas līdzdalības nodrošināšana.

[2.6] Tiesībsardze jau 2026. gada 19. februāra vēstulē Nr. 6-1/131 vērsusi Dienesta uzmanību, ka Latvijas Republikas Satversmes 104. pantā ir nostiprinātas personas konstitucionālas tiesības saņemt atbildi uz iesniegumu pēc būtības. Saskaņā ar iesnieguma likuma 5. panta pirmo daļu iestāde iesniegumu izskata, vadoties pēc tā satura. Atbildei pēc būtības ir jāietver tāda veida saturs, kas tieši un nepastarpināti atbild personai uz iesniegumā izvirzītajiem prasījumiem. Tāpat Administratīvā procesa likums 62. pants noteic personas tiesības tikt uzklausītai administratīvajā procesā.¹²

---

⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/63545> (skatīts 01.06.2026.)

⁹ Satversmes tiesas 2003. gada 25. marta spriedums lietā Nr. [2002-12-01](#), 6. punkts.

¹⁰ Satversmes tiesas 2010. gada 19. aprīļa spriedums lietā Nr. [2009-77-01](#), 31. punkts.

¹¹ United Nations (2012). The role of good governance in the promotion and protection of human rights. Resolution No 19/20 adopted by the United Nations Human Rights Council, 25 April 2012. Pieejams: <https://digitallibrary.un.org/record/546271/?v=pdf> (skatīts 01.06.2026.)

¹² Administratīvā procesa likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/55567> (skatīts 01.06.2026.)

[2.7] Latvijai saistošās 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem¹³ 6. pants uzliek pienākumu nodrošināt agrīnu un efektīvu sabiedrības līdzdalību, kad visi varianti vēl ir iespējami.

[2.8] Ja iestāde atbildējusi tikai uz daļu no uzdotajiem jautājumiem, neizvērtējot pārējos un nesniedzot motivētu atteikumu, šāda rīcība var neatbilst labas pārvaldības principam un normatīvajos aktos noteiktajam pienākumam sniegt pilnīgu un argumentētu atbildi.

[2.9] Vienlaikus jāņem vērā arī LR Senāta Administratīvo lietu departamenta praksē nostiprināta atziņa, ka sabiedrības iebildumu izvērtēšana ir saturisks process, kas noslēdzas ar kompetentās iestādes gala lēmumu (atzinumu), nevis prasa tūlītēju iestādes reaģēšanu uz katru jautājumu pirms pilna materiālu saņemšanas. Senāts vairākkārt uzsvēris, ka labas pārvaldības princips prasa, lai iestāde nodrošinātu privātpersonai skaidrību par procesu. Ja process ir stadijās sadalīts (kā tas ir IVN gadījumā), iestādes atteikums sniegt gala vērtējumu starpposmā nav tiesību pārkāpums, ja personai tiek izskaidrots, kurā brīdī un kā viņas argumenti tiks vērtēti pēc būtības.

[2.10] No pārbaudē konstatētā hronoloģiski un strukturēti izriet vairāki būtiski secinājumi par komunikāciju starp Iesniedzēju un Dienestu, kā arī par IVN procedūras gaitu. Dienesta kompetences ierobežojums sākotnējās IVN stadijās varēja būt objektīvs iemesls nepilnīgai sākotnējai atbildei. Iesniedzēja sūdzējās, ka 2025.gada 22.decembrī saņemtajā atbildē bija sniegtas atbildes tikai uz 3 no 31 jautājuma. Tomēr Dienests paskaidro, ka sākotnējās atbildes sniegšanas brīdī (2025.gada 21.novembrī.) vēja parka "Prīkuļi" IVN Ziņojums Dienestā vēl nebija iesniegts (Izstrādātāja to iesniedza tikai 2025.gada 1.decembrī). Atbilstoši likumam "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un MK noteikumiem Nr. 18, Dienests nevarēja pēc būtības izvērtēt sabiedrības priekšlikumus pirms Izstrādātāja ir apkopojusi sabiedriskās apspriešanas rezultātus, iestrādājusi tos pārskatā (šajā gadījumā Ziņojuma 13.–15. pielikumā) un oficiāli iesniegusi pilno Ziņojumu Dienestam. Dienests norādījis, ka nav tiesīgs aizstāt Izstrādātājas/Ierosinātājas (SIA "Enery Latvia") lomu sabiedrības priekšlikumu apkopošanā. Dienests visus iedzīvotāju iebildumus un argumentus vērtē atzinuma izdošanas stadijā. Ja Ziņojums neatbilst prasībām vai tajā nav argumentēti izvērtēti sabiedrības priekšlikumi, Dienestam ir tiesības pieprasīt papildu informāciju vai nodot Ziņojumu pārstrādāšanai.

---

¹³ Likums "Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/61586> (skatīts 01.06.2026.)

[2.11] No lietas materiāliem redzams, ka Iesniedzēja saskatījusi pārkāpumu apstākļi, ka uz viņas 31 uzdoto jautājumu Dienests sākotnēji pēc būtības atbildējis tikai uz trijiem. Tomēr Dienesta rīcība šajā situācijā ir bijusi juridiski korekta un atbilstoša normatīvajam regulējumam, ko pamato sekojoši apsvērumi:

- 1) Kompetences dalījums procedūras stadijās - atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 17. pantam un MK noteikumu Nr. 18 48.–50. punktam, sabiedriskās apspriešanas posmā primārā atbildība par dialogu ar sabiedrību gulstas uz Paredzētās darbības Ierosinātāju (SIA "Energy Latvia") un Izstrādātāju. Dienests šajā stadijā nedrīkst uzņemties tiesneša vai eksperta lomu, pirms tam neiepazīstoties ar gala ziņojumu.
- 2) Objektīva neiespējamība atbildēt - brīdī, kad Iesniedzēja pieprasīja informāciju, Ziņojums vēl nebija iesniegts Dienestā (tas reģistrēts tikai 2025.gada 2.decembrī). Iestāde nevar sniegt autoritatīvu vērtējumu par dokumentu, kas vēl fiziski neatrodas tās rīcībā. Atbilde tika sniegta "atbilstoši projekta stadijai".
- 3) Reakcija uz iespējamu tiesību aizskārums - Dienests 2025.gada 22.decembrī pieņēma atsevišķu Lēmumu Nr. 11.17/AP/11400/2025 par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu. Tas apliecina, ka iestāde ir reaģējusi uz iedzīvotājas bažām par procedūras kvalitāti, nevis ignorējusi tās.
- 4) Saprātīgi termiņi un pieejamība - kad Ziņojums tika iesniegts un Iesniedzēja 2026. gada sākumā vērsās ar jauniem iesniegumiem (kopā 21 iesniegumu janvārī un informācijas pieprasījumu martā), Dienests atbildes sniedza operatīvi (attiecīgi mēneša un 6 dienu laikā), nodrošinot personai tiesības tikt uzklusītai un saņemt informāciju.

[2.12] Izvērtējot Iesniedzējas argumentus un pārbaudes lietas ietvaros gūto informāciju, tiesībsardze secina, ka Dienesta rīcība, sākotnēji atsakoties sniegt saturiskas atbildes uz visiem 31 jautājumiem pirms paša IVN Ziņojuma saņemšanas un izvērtēšanas, nav vērtējama kā nekompetence vai birokrātisks vilcinājums. Dienests rīkojās kā objektīvs uzraugs, kas savu gala vārdu saka likumā paredzētajā brīdī – izdodot atzinumu par Ziņojumu.

[2.13] Kritiski svarīgs aspekts izskatāmā pārbaudes lietā ir Iesniedzējas nepieciešamība vērsties Dienestā atkārtoti. Raugoties uz situāciju no šī brīža perspektīvas, rodas pamatotas bažas par uzraudzības sistēmas pasīvu pieeju sabiedrības līdzdalības atbalstīšanā. Ja Iesniedzēja nebūtu bijusi uzstājīga un iesniegusi atkārtotus pieprasījumus 2026. gada sākumā, pastāv ticama iespēja, ka viņas 31 pamatotais jautājums vēl joprojām būtu palicis bez skaidrām atbildēm, jo sākotnēji Dienests sniedza atbildes tikai uz 3 uzdotajiem jautājumiem. Situācija, kurā privātpersonai ir „jācīnās” un

jābūt maksimāli uzstājīgai, lai saņemtu pilnvērtīgu skaidrojumu no valsts iestādes, neatbilst labas pārvaldības ideālam.

[2.14] Kādai vajadzēja būt Dienesta rīcībai bez Iesniedzējas atkārtotas uzstājības?

Lai rīcība pilnībā atbilstu labas pārvaldības principam un privātpersonai nebūtu jātērē resursi, sagatavojot vēl 21 iesniegumu, Dienestam jau sākotnējā atbildē bija jāieņem proaktīva, nevis pasīva pozīcija. Dienests sākotnējā atbildes vēstulē 2025. gada 21. novembrī norāda, ka “vērtējot Ziņojumu, Dienests vērtēs arī [Iesniedzējas] viedokli un iebildumus saistībā ar iesniegumā ietvertajiem jautājumiem un sniegs atzinumu par Ziņojumu. Dienesta atzinums par Ziņojumu tiks publiskots tīmekļvietnē un nosūtīts arī skartajai pašvaldībai (Preiļu novada pašvaldībai)”. Tas nozīmē, ka, lai saņemtu atgriezenisku saikni no iestādes uz savu iesniegumu un tās uzdotajiem jautājumiem, Iesniedzējai pastāvīgi jāseko, vai gadījumā Dienesta atzinums par Ziņojumu nav sniegts un parādījies tīmekļvietnē.

Ielūkojoties attiecīgā tīmekļvietnē uz Tiesībsarga atzinuma sniegšanas brīdi, secināms, ka IVN process Paredzētai darbībai joprojām ir statusā “tieks veikts” un Dienesta atzinums par Ziņojumu tur nav atrodams.¹⁴

Atbilstoši labajai praksei un administratīvo tiesību garam, Dienests jau sākotnēji būtu varējis skaidri un nepārprotami Iesniedzējai norādīt (un fiksēt savā sistēmā), ka sniegs viņai atbildi pēc tam, kad būs izvērtējis Ziņojumu.

Labas pārvaldības princips paredz, lai valsts iestāde uzņemtos procesa virzītāja un iedzīvotāju aizstāvja lomu. Iedzīvotājam nav jābūt juridiski agresīvam vai hiperaktīvam, lai tiktu uzklauts. Iestādes rīcībai jābūt tādai, lai pat neaizsargātākais sabiedrības loceklis, iesniedzot savus jautājumus vienreiz, varētu būt drošs – iestāde tos ņems vērā un pati sekos līdzī tainīgā iznākumam.

[2.15] Apkopojot vērtējumu, šīs pārbaudes lietas ietvaros tiesībsardze aprobežojas ar secinājumu, ka ietekmes uz vidi novērtējuma tiesiskā regulējuma pārkāpums Dienesta darbībā netika konstatēts. Vienlaikus tiesībsardze rekomendē Dienestam ņemt vērā šī atzinuma [2.14] rindkopā sniegto ieteikumu, kā arī šī atzinuma [3] sadaļā sniegto rekomendāciju attiecībā uz labas pārvaldības

---

¹⁴ Vēja elektrostaciju parka “Prikuļi” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība (SIA “Energy Latvia”) (2024). **Enerģētikas un vides aģentūra** Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-prikuli-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-sia-energy-latvia> (skatīts 29.05.2026.)

principa ievērošanu turpmākā komunikācijā ar iedzīvotājiem, kuri aktīvi un konstruktīvi iesaistās IVN sabiedrības līdzdalības procesā.

[2.16] Noslēgumā jāatgādina, ka sabiedrības tiesības uz informāciju un līdzdalību vides jautājumos ir būtiska demokrātiskas tiesiskas valsts sastāvdaļa. Iestādēm ir pienākums nodrošināt ne tikai formālu, bet arī reālu un efektīvu sabiedrības iesaisti.

[3] Tiesībsardzes rekomendācija

[3.1] Balstoties uz pārbaudes lietā gūto ieskatu sabiedrības līdzdalības procesa norisē, juridisko analīzi var papildināt ar atzinību par Iesniedzējas ieguldījumu sabiedriskās līdzdalības norisē, kā arī praktiskiem ieteikumiem Dienesta turpmākajam darbam sabiedrības informēšanas jomā.

[3.2] Vērtējot komunikācijas saturu, ir svarīgi uzsvērt abu pušu konstruktīvo lomu procesā. Kaut arī Dienests objektīvu iemeslu dēļ nav varējis starpposmā sniegt gala atbildes uz visiem punktiem, Iesniedzējas sagatavotais 31 jautājums par plānoto vēja elektrostaciju parku "Prīkuļi" un tā ietekmes uz vidi novērtējuma kvalitāti ir ārkārtīgi aktuāls un pamatots. Šāda apjomīga un detalizēta sabiedrības pārstāvja iesaiste norāda uz pilsoniski aktīvu un izglītotu sabiedrību, kas tieši palīdz identificēt iespējamus riskus, kurus Ierosinātājs un Izstrādātāja Ziņojumā varētu būt palaiduši garām vai nepietiekami analizējuši.

[3.3] No lietas materiāliem redzams, ka Dienests uz turpmākajiem Iesniedzējas iesniegumiem (tostarp 21 iesniegumu 2026. gada janvārī) ir sniedzis izsvērtas un juridiski pamatotas atbildes. Iestāde nav izmantojusi formālu atrunāšanos, bet gan demonstrējusi profesionālu izpratni par savas kompetences robežām un IVN procedūras uzraudzību, tādējādi nodrošinot, ka Iesniedzējas argumentiem jātiek tiesiski vērtētiem, izdodot gala atzinumu par Ziņojumu.

[3.4] Lai stiprinātu labas pārvaldības principu un mazinātu sabiedrības bažas lielos nacionālas vai reģionālas nozīmes infrastruktūras projektos (kādi ir vēja parki), nepieciešams veikt Dienesta oficiālajā tīmekļvietnē izvietotās **“Biežāk uzdoto jautājumu” (BUJ) sadaļas¹⁵ aktualizēšanu** ar sabiedrībai svarīgiem jautājumiem. Ņemot vērā, ka sabiedrības interese par VES projektiem un to IVN kvalitāti Latvijā ir strauji pieaugusi, Dienestam sabiedrības informēšanas nolūkos būtu lietderīgi šādus saturiski kvalitatīvus un tipveida iedzīvotāju jautājumus regulāri apkopot, sistematizēt un anonimizētā veidā kopā ar kompetentām atbildēm izvietot savā oficiālajā tīmekļvietnē. Uzteicams,

---

¹⁵ Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi>; (skatīts 29.05.2026.)

ka šāda sadaļa saistībā ar IVN procesu jau ir izveidota. Būtu vēlams, lai tā regulāri tiktu papildināta un kļūtu iedzīvotājiem vieglāk ieraugāma.

[3.5] Šādas prakses ieguvumi atbilstoši labas pārvaldības principam:

- 1) Administratīvā resursa taupīšana - strukturētas informācijas pieejamība tīmeklī samazinātu nepieciešamību iedzīvotājiem rakstīt desmitiem atsevišķu iesniegumu (kā šajā gadījumā – 21 iesniegumu janvārī), un attiecīgi atslogotu Dienesta darbiniekus no atkārtotu, līdzīgu atbilžu gatavošanas.
- 2) Sabiedrības uzticības un izglītības veicināšana - proaktīva informācijas publicēšana skaidri parādītu sabiedrībai, kurā stadijā Dienests iesaistās, ko tieši tas vērtē un kādi ir kritēriji IVN ziņojumu kvalitātes pārbaudei. Tas mazinātu aizdomas par procesa caurskatāmības trūkumu un palīdzētu citiem iedzīvotājiem efektīvāk un precīzāk formulēt savus priekšlikumus sabiedriskajās apspriešanās.

[3.6] Lūdzam Dienestu līdz **2026. gada 30. jūnijam** informēt Tiesībsarga biroju par iespējām un paredzamajiem termiņiem šīs rekomendācijas īstenošanai. Pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 25. panta pirmo daļu, ar šo atzinumu pārbaudes lietas izskatīšana tiek pabeigta. Atzinums nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Tiesībsardze

Karina Palkova